

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala (USPTO) módosította a szabadalmi bejelentések benyújtásával egyidejűleg benyújtott előzetes módosításokkal (preliminary amendments) kapcsolatos eljárását.

Az USPTO utalt arra, hogy ha egy előzetes módosítást olyan formában nyújtanak be, amely nem alkalmas publikálásra, a Kezdeti Szabadalmi Vizsgálatok Hivatala (Office of Initial Patent Examination, OIPE) felhívja a bejelentőt, hogy a módosítást publikálási célra használható formában nyújtsa be. A leírás módosításának egyetlen elfogadható módja egy új leírás (substitute specification) benyújtása (ez nem vonatkozik az igénypontokra). Ezért ha a bejelentő „előzetes módosítást” (preliminary amendment) csatol benyújtáskor a leíráshoz, az USPTO felhívást ad ki helyesbített bejelentési iratok benyújtására (notice to file corrected application papers), amelyben új leírás benyújtását írja elő.

1997 óta az USPTO arra ösztönzi a bejelentőket, hogy a nem ideiglenes szabadalmi bejelentéseket, valamint a folytatólagos és a megosztott bejelentéseket előzetes módosítás (preliminary amendment) nélkül nyújtsák be, és a kívánt változtatásokat az új bejelentés leírásának és rajzának részeként csatolják. Az előző bejelentés nyilatkozatának (declaration) másolata felhasználható a folytatólagos vagy a megosztott bejelentés benyújtásakor még akkor is, ha a folytatólagos vagy megosztott bejelentés leírása eltér a korábbi bejelentés leírásától, feltéve, hogy nem tartalmaz új anyagot.

A nemzetközi bejelentés nemzeti szakaszának megindításakor benyújtott előzetes módosítás nem része az eredeti kinyilvánításnak, mert a nemzeti szakaszban benyújtott bejelentés benyújtási időpontja a nemzetközi bejelentés, nem pedig a nemzeti szakasz megindításának napja. Ezért a szabadalmi bejelentés közrebocsátott leírása nem tartalmazza az ilyen módosítást.

Összefoglalásként megállapíthatjuk, hogy a leírás előzetes módosítását nem publikálják önműködően, mert az USPTO új leírás benyújtását kívánja amikor a bejelentő előzetes módosítással nyújt be egy bejelentést; ez az előírás nem vonatkozik az igénypontok megváltoztatására irányuló előzetes módosításra.

B) A Szövetségi Fellebbezési Bíróság (CAFC) az *Eli Lilly and Company (Lilly) v. Zenith Goldline Pharmaceuticals Inc.* (Zenith)-ügyben 2006 decemberében hozott döntésében megerősítette a körzeti bíróság 2005. áprilisi döntését, és így fenntartotta Lilly olanzapinra engedélyezett szabadalmát.

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

Az ügy háttere, hogy három generikus gyógyszergyártó, a Zenith (amelynek a Miami-ban székelő IVAX Corp. a tulajdonosa), az indiai Reddy's Laboratories és az izraeli TEVA Pharmaceutical Industries amerikai leányvállalata azt kérte a körzeti bíróságtól, hogy nyilvánítsa érvénytelennek a Lilly olanzapinra vonatkozó szabadalmát. A skizofréniaellenes olanzapint a Lilly Zyprexa néven forgalmazza. A három generikusgyógyszer-gyártó rövidített új gyógyszerkérelmet (abbreviated new drug application, ANDA) nyújtott be, amire válaszul a Lilly Indiana déli kerületében panasszal élt. A körzeti bíróság a felek meghallgatása után a szabadalmat érvényesnek találta, és megállapította, hogy a három generikus gyártó bitorolta azt.

Az olanzapinra vonatkozó technika állásához tartozik az etil-flumezapin és a flumezapin, amelyeket egy 1978-ban engedélyezett szabadalom ismertet. A flumezapin és az olanzapin közötti egyetlen különbség az, hogy a flumezapinban levő fluoratom helyén az olanzapinban hidrogénatom van. Az etil-flumezapin kutyákban vérzési problémákat okozott. A flumezapin extrapiramidális szimptomákat (EPS), valamint májenzimek és egy izomenzim szintjének növekedését idézte elő. A technika állásához tartozik az etil-olanzapin is, amely nőstény vadászkopókban a koleszterinszint jelentős növekedését okozta. Így a technika állásához tartozó vegyületek jelentős mértékű káros mellékhatásokat mutattak.

A CAFC először a technika állását elemezte, és megerősítette a körzeti bíróságnak azt a megállapítását, hogy a technika állása nem újdonságrontó az olanzapinra nézve. Együttal elutasította az IVAX érvelését, hogy egy 1980-as publikáció (*Chakrabarti*), amely flumezapint ismertet, újdonságrontó lenne, mert ugyanabba a vegyületcsaládba tartozó vegyületeket azonosít. A CAFC hivatkozott a szabadalmi hivatal tanácsának az *In re Patering* és az *In re Shauman*-ügyben hozott döntésére, rámutatva, hogy a technika állása mindkét esetben lehetővé tette a szakember számára, hogy egy korlátozott számú tagot tartalmazó csoportot egyszerre áttekintsen; ezzel szemben a *Chakrabarti* által kinyilvánított vegyületek száma milliókra volt tehető.

A kézenfekvőség kérdését tárgyalva a CAFC hivatkozott az *In re Dillon*-ügyben hozott korábbi döntésére, amelyben megállapította, hogy egy vegyület esetében a *prima facie* nyilvánossági eset „szerkezeti hasonlóságot kíván az igényelt és az ismert tárgy között ... ahol a technika állása okot vagy indítékot szolgáltat az igényelt vegyületek előállítására”. A CAFC megjegyezte, hogy *Chakrabarti* javasolja ugyan a fluoratomnak klóratommal való helyettesítését a vegyület hatékonyságának növeléséhez, de nem állítja, hogy ugyanez az eredmény lenne elérhető hidrogénatommal. A fluorozatlan etil-olanzapin a technika állása szerint kevésbé aktív, mint az etalonvegyület. A bíróság azt is megjegyezte, hogy a technika állása egy szakembert eltanácsolt volna a flumezapintól vagy az etil-olanzapintól azok ismert mellékhatásai miatt. Emellett nem volt motiváció az ismert vegyületek szelektálására és azoknak az igényelt sajátos módon való kombinálására a találmány előállításához. A bíróság arra is rámutatott, hogy a Lilly egy biztonságos antipszichotikum iránti, 15 éve fennálló, de ki nem elégített igényt az olanzapinnal kapcsolatos váratlan eredményekkel elégített ki.

A fentiek alapján a CAFC – megerősítve a körzeti bíróság döntését – a Lilly szabadalmát érvényesnek nyilvánította, és a generikus gyártókat bitorlónak minősítette.

C) A *Pfizer Inc. v. Apotex Inc.*-ügyben a CAFC 2007. március 20-án hozott végzést, amelyben egy kompozíció új sóját a technika állása alapján kézenfekvőnek nyilvánított, megállapítva, hogy a technika állásához tartozó nyomtatványok kombinálására vonatkozó ösztönzés nem csupán magából a technika állásából, hanem a megoldandó kérdés természetéből is meríthető.

A Pfizer 4 879 303 sz. szabadalma ('303-as szabadalom) amlodipin-bezilátra vonatkozik; ezt a vegyületet Norvasc® néven forgalmazzák magas vérnyomás és angina kezelésére. A Pfizer számára már korábban engedélyezték a 4 572 909 sz. szabadalmat ('909-es szabadalom), amely bizonyos dihidropiridin-származékokra és azok gyógyászatilag elfogadható sóira vonatkozik. Ez a '909-es szabadalom az amlodipin tíz gyógyászatilag elfogadható savaddíciós sóját igényli, és előnyös sóként a maleátot említi. A Pfizer tudósai ezután két problémába ütköztek amikor az amlodipin-maleátot tablettázni akarták: a tablettá vegyileg instabil és emellett ragadós volt. Az amlodipin hét egyéb savaddíciós sójának vizsgálata után a Pfizer az amlodipin-bezilátnál állapodott meg, és arra egy további szabadalmi bejelentést nyújtott be; ekkor engedélyezték a '303-as szabadalmat. E bejelentés elővizsgálati eljárásában az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala (USPTO) kezdetben elutasította az igénypontokat, azt állítva, hogy azok másodlagos hivatkozásokra – többek között egy tudományos szakcikkre – tekintettel a '909-es szabadalom miatt kézenfekvők. A Pfizer úgy hárította el az elutasítást, hogy egyik tudósa eskü alatti nyilatkozatot nyújtott be, amely leszögezte, hogy „minden egyes só sajátos tulajdonságokat kölcsönöz az alapvegyületnek”, és ezért „az amlodipin bezilátsója egyedi vegyület, és nem kézenfekvő”.

Az Apotex rövidített új gyógyszerkérelmet (ANDA) nyújtott be az Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalhoz (FDA) generikus amlodipin-bezilát tabletták forgalmazásának engedélyezése érdekében, és ezért a Pfizer beperelte. A szóbeli tárgyalást követően a körzeti bíróság megállapította többek között, hogy az Apotex nem bizonyította a szabadalom érvénytelenségét.

A CAFC-nél benyújtott fellebbezés után a körzeti bíróság döntésének alátámasztása céljából a Pfizer azzal érvelt, hogy a korábbi '909-es szabadalom nem ösztönzi a szakembert arra, hogy amlodipin-bezilátot készítsen, mert a '909-es szabadalomban felsorolt egyik anionnak sincs olyan gyűrűs szerkezete, mint a bezilátnak. A Pfizer azzal is érvelt, hogy még ha a '909-es szabadalmat kombinálnák is a korábban megnevezett tudományos cikkel, ez nem ösztönözte volna a szakembert amlodipin-bezilát előállítására, mert a publikáció azt mutatja, hogy a bezilát a gyógyszeriparban rendkívül ritkán használt anion.

Útalva a korábbi, kézenfekvőségre vonatkozó döntésekre a CAFC elutasította ezt az érvelést, megállapítva, hogy „az igényelt találmányi felismeréshez nem kell a kombinálni kívánt anterioritásokban kifejezett javaslatot, tanítást vagy ösztönzést találni a tárgyhoz tartozó technika állásának kombinálására ahhoz, hogy az igényelt találmányhoz lehessen jutni”,

mert ilyen ösztönzés „található különböző forrásokban, ideértve a köztudomást, a technika állását mint egészet, vagy magának a problémának a természetét”. Az a tény, hogy a korábbi nyomtatványok közül egyesek az Apotex által kinyilvánított bezilátsókra utaltak amlodipinnel nem rokon gyógyszerekben, lényegtelennek tekinthető, mert a kinyilvánított tulajdonságok, így a megjavult stabilitás és oldhatóság, általánosan hasznosak.

A bíróság megjegyezte, hogy „a kézenfekvőséget nem lehet egyszerűen azzal megkerülni, hogy az előre nem láthatóság bizonyos mértékét mutatjuk ki mindaddig, amíg a siker ésszerű valószínűsége áll fenn”, és utalt a Pfizer kiegészítő FDA-bejelentésére, amely azt mutatta, hogy az amlodipin bezilátsója használható lesz a kívánt célra.

A bíróság elvetette a Pfizernek azt az állítását is, hogy az amlodipin-bezilátot legfeljebb kézenfekvő volt kipróbálni, megjegyezve, hogy csupán egyetlen paramétert kellett rutinvizsgálattal változtatni, és hogy a technika állása a probléma egy sajátos megközelítését tanította, nem pedig csupán egy „általános megközelítést, amely a kísérletezés területén ígéretesnek tűnt”. A bíróság elutasította továbbá a körzeti bíróságnak a váratlan eredmények nyeresére vonatkozó megállapítását, mert nem volt arra vonatkozó bizonyíték, hogy egy szakember nem a várhatót találta volna.

Megállapításait összegezve a CAFC arra a következtetésre jutott, hogy „a Pfizer rutinvizsgálattal több ismert és világosan javasolt, gyógyszerészetileg elfogadható só közül választott ki egyet, amely megkönnyítette a gyógyászati amlodipin-tabletta formájának kereskedelmi gyártását és forgalmazását”. Ezért az új só alkalmazása kézenfekvő volt.

D) A CAFC 2007. április 3-án hozott döntést a *Central Admixture Pharmacy Services Inc. et al. (Central) v. Advanced Cardiac Solutions PC et al. (Advanced)*-ügyben.

Az ügy előzménye, hogy a Central a szabadalmi hivatalnál kérte a szabadalmi leírásban az „osmolarity” (ozmolaritás) szónak „osmolality” (ozmolalitás) szóval való helyettesítését. Mindkét szó az oldat koncentrációját adja meg. A hivatal „Certificate of Correction” (COC) kiadásával helyt adott a kérelemnek. Ezután a Central bitorlási pert indított az Advanced ellen. A körzeti bíróság megállapította, hogy az Advanced szándékosan bitorlotta a (módosított igénypontú) szabadalmat.

Az Advanced a döntés ellen fellebbezést nyújtott be a CAFC-nél, arra hivatkozva, hogy a COC-val módosított szabadalom érvénytelen. A CAFC azzal kezdte az ügy elemzését, hogy megállapította: a COC érvénytelenítéséhez bizonyítani kell, hogy a módosított igénypontok oltalmi köre tágabb az eredeti igénypontokénál, és hogy a gépelési hiba egy szakember számára nem kézenfekvő. A CAFC megjegyezte továbbá, hogy ha „egy hiba kézenfekvő egy szakember számára, az nem jelent komoly problémát a köznek”. Ezzel szemben ha a „hiba eredménye egy másik szó, amely logikusan beleillik a mondat értelmébe”, a hibát nem lehet COC-val orvosolni, mert a helyesbítés a szabadalmi igénypontok oltalmi körének tágításához vezet.

Az adott esetben az „osmolarity” szó helyesbítése a valóságban a szabadalmazott oldat koncentrációjának 1-2 százalékos csökkenését eredményezte. E hiba ellenére ez a szó még

mindig a szabadalmazott oldat megfelelő tulajdonságát méri, és az igényelt tartomány az állított cél szempontjából hatékony marad a leírásban. Bármilyen csekély is azonban a koncentrációváltozás, lehetséges, hogy az alperes bitorlással vádolt oldatkonzentrációja az eredeti, helyesbítetlen igénypontok oltalmi körén kívül, de a helyesbített, tágabb igénypont oltalmi körén belül esik. Így a Central, tévesen használva az „osmolarity” szót, olyan típusú hibát vétett, amely nem orvosolható COC-val. Miként a CAFC kifejtette, az ozmolaritás által képviselt koncentráció egy szakember számára nem minősül kézenfekvően hibásnak.

A CAFC a COC-t érvénytelennek nyilvánította, de megengedte, hogy a Central az eredeti, helyesbítetlen igénypontok alapján folytasson bitorlási pert.

Az ügyből az a tanulság vonható le, hogy egy szabadalmi bejelentés megszövegezésekor nagyon gondosan, világosan és pontosan kell megválasztani a műszaki egységeket vagy kifejezéseket.

E) Az amerikai *US Yellow Cab Company* (Yellow Cab) 1922 óta védjegyként használja a YELLOW CAB nevet. A californiai körzeti bíróság azonban 2007. január 18-i döntésében megállapította, hogy a YELLOW CAB név generikus (megkülönböztetőképességét elvesztő) névvé vált, és ezért Yellow Cab nem tarthat igényt annak kizárólagos használatára, mert már számtalan taxitársaság használja.

Ausztrália

A) Az ausztrál kormány 2007. május 25-én bejelentette, hogy konzultációkat kezdett érdekelt szervezetekkel és személyekkel arról, hogyan lehetne egyszerűsíteni az ausztrál szabadalmi bejelentések elővizsgálati eljárását.

A kormány el kívánja törölni a szabadalmi törvény 45(3) szakaszát, amely előírja, hogy a bejelentőknek a szabadalmi hivatalnál be kell nyújtaniuk a technika állásához tartozó dokumentumokat. Ezt a rendelkezést 2002-ben iktatták be a törvénybe, de nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, különös tekintettel arra, hogy a hivatalt egyre jobban elárasztották a bejelentők által benyújtott dokumentumok. Ezért a hivatal az „egy kutatás, egy vizsgálat” elvet fogadta el, és inkább azt a megoldást kívánja választani, hogy a megfelelő külföldi szabadalmi bejelentések nyilvános vizsgálati eredményeit használja fel, különös tekintettel arra, hogy az interneten hozzáférhető mind az európai, mind az amerikai egyesült államokbeli szabadalmi bejelentések elővizsgálatával kapcsolatos anyag, ami lehetővé teszi, hogy eltekintsenek a bejelentők által benyújtott irodalmi anyagtól.

Ezzel párhuzamosan a kormány azt javasolja, hogy az elfogadás meghirdetésétől számított három hónapra hosszabbítsák meg azt az időt, amely alatt harmadik felek akár névtelenül is a szabadalmazást befolyásoló anyagot nyújthatnak be a hivatalnál. Jelenleg erre csak a bejelentés elfogadásáig van lehetőség.

B) Az amerikai Pfizer Lipitor nevű készítménye (lásd még a 2007. februári és júniusi tájékoztatót és e számban az „Írország” címszót) Ausztráliában is a legkeresettebb kolesz-

terinszint-csökkentő gyógyszer, amelyre a Pfizer tulajdonában levő Warner-Lambert cégnek két ausztrál szabadalma (AU 601 981 és AU 628 198) van; a '981-es szabadalom tág igénypontokkal védi az atorvasztatin kalciumsóját, míg a '198-as szabadalom e vegyület R-enantiomerjére vonatkozik.

A *Ranbaxy Australia* (Ranbaxy) v. *Warner-Lambert* (WL)-ügyben a Ranbaxy nem vonta kétségbe az első szabadalom érvényességét. Ehelyett a második (enantiomer) szabadalmat támadta meg a Szövetségi Bíróságnál (Federal Court) azon az alapon, hogy azt megalapozatlan adatok és hasznosság hiánya miatt meg kell vonni. Ugyanakkor az első szabadalommal kapcsolatban azzal érvelt, hogy annak az igénypontjai a Lipitor hatóanyagának csupán a racemátalakját, vagyis az R- és az S-enantiomer egyenlő arányú keverékét védik. Ezzel szemben a WL eredményesen érvelt azzal, hogy a '981-es szabadalom az atorvasztatin Lipitoroként forgalmazott enantiomerjére is vonatkozik.

A bíróság 2006. december 20-i döntésében elrendelte a '198-as enantiomerszabadalom megvonását. Ennek az a magyarázata, hogy az erre a szabadalomra vonatkozó bejelentés elővizsgálatakor az elővizsgáló kétségbe vonta a bejelentés újdonságát és találmányi szintjét. Ez ellen a bejelentő azzal érvelt, hogy az R-enantiomer tízszer hatékonyabb, mint a racemát. Ezzel a valóságosnál nagyobbnak tüntette fel az R-enantiomer hatékonyságát, ami lényeges volt a szabadalom megadása szempontjából, de így valótlan állított a szabadalmi hivatalnak. Emellett a szabadalmat a bíróság hasznosság hiánya miatt is érvénytelennek nyilvánította, mert az nem teljesítette a találmány ígéretét, vagyis a tízszeres hatékonyságot. Itt megjegyezzük, hogy az enantiomerszabadalom vonatkozó igénypontja nem említette a vegyület nagyobb hatékonyságát.

Mindkét szabadalom oltalmi ideje 2012-ben jár le, de az enantiomerszabadalomé mintegy négy hónappal később. Ennek a négy hónapnak a kiesése jelentős veszteséget jelent a Pfizer számára.

A bírósági döntés ellen mindkét fél fellebbezett a Szövetségi Bíróság Teljes Tanácsához (Full Federal Court).

Bolívia

Bolívia farmerei kizárólagos jogot szeretnének kapni a „koka” szóra, ezért kokatermelő farmerek és társaságok egy bizottsága kérelmezi, hogy a „koka” szót használó üzleti társaságok szüntessék meg e szó használatát. A COCA COLA cég azonban arra hivatkozik, hogy védjegyét a bolíviai törvény védi, és az a világ legértékesebb és legjobban elismert védjegye.

Botswana

Botswana 2006. szeptember 5-én letétbe helyezte a Madridi Jegyzőkönyvhöz való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi egyezmény Botswanára nézve 2006. december 5-én lépett hatályba.

Brazília

A) Brazíliában az integrált áramkörök oltalmára vonatkozó új törvény 2007. május 31-én lépett hatályba.

B) Brazíliában a szabadalmi bejelentések száma az 1997. évi 3156-ról 2003-ban 10 179-re emelkedett.

Dánia

A) Az Odense-i Egyetem egy tanulmánya szerint Európában a dán szabadalmak értéke a legmagasabb, mert azok majdnem 68%-át használják kereskedelmileg vagy iparilag, például licencladásra vagy egy új vállalat megindítására. Dán szabadalmak alatt olyan szabadalmakat értenek, amelyekben legalább egy feltaláló dán nemzetiségű. Az értékelést mintegy 450 dán szabadalomtulajdonos válasza alapján készítették.

Az egyetemi értékelés szerint a felhasznált szabadalmak mennyisége néhány európai országban a következő:

<u>Ország</u>	<u>%</u>
Dánia	67,9
Franciaország	66,7
Olaszország	60,5
Spanyolország	57,7
Németország	53,5
Hollandia	51,8
Nagy-Britannia	48,8

B) A dán Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság egy újabb döntésében megállapította, hogy a ROLLS-ROYCE védjegy Dániában a luxus és a minőség jelképeként ismert, és jó hírnévnek örvend. Ennek következtében a döntés leszögezte, hogy hasonló védjegyek a PR Chokolade A/S csokoládéimportőr- és -termelő cég általi használata a Rolls-Royce cég védjegyének bitorlását jelenti.

Egyesült Királyság

A) Gordon Brown miniszterelnök egy új kormányzati részleget létesített, amely az innovációval és az egyetemekkel foglalkozik. Ez a John Denham által vezetett részleg felügyeli a végrehajtó ügynökségnek tekintett az Egyesült Királyság Szellemijelző-hivatalát (UK IP Office).

B) Nagy-Britanniában a bűvártanulóknak merülés közben fehér plasztik alapon egy L betűt kell viselniük. Ebből kiindulva nyújtott be egy angol bejelentő szabadalmi bejelentést, amely a láthatóság megjavítása céljából egy fluoreszkáló sárga háttéren piros L betű alkalmazására vonatkozott.

A bejelentés tárgyát azonban a bejelentő egy korábbi bejelentésének elővizsgálata során az elővizsgáló számára adott válaszban már kinyilvánította. Minthogy a korábbi bejelentést publikálták, a levél a közrebocsátás alkalmával a későbbi bejelentés elsőbbségi napja előtt a köz számára hozzáférhetővé vált. Ezért a bejelentést újdonsághiány miatt elutasították.

C) Az angol Fellebbezési Bíróság (Court of Appeal, CA) 2006 októberében két ügyben hozott döntést:

Az *Aerotel v. Telco*-ügyben a szabadalom telekommunikációs rendszerre vonatkozott, és a CA azt szabadalmazhatónak találta.

A *Macrossan's Application*-ügyben a bejelentés tárgya olyan rendszerre vonatkozott, amely vállalatalapításhoz szükséges dokumentumok előállítását tette lehetővé. A CA döntése szerint a találmánynak a technika állásához való hozzájárulása nem alapult szabadalmazható tárgyon, mert a találmány üzleti módszerre és számítógépprogramra vonatkozott. Ezért a CA helyben hagyta az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-hivatala bejelentést elutasító határozatát.

E két bírósági döntés alapján a hivatal új irányelvet bocsátott ki arról, hogyan fogja alkalmazni a bírósági döntést függőben levő szabadalmi bejelentések esetén, és egy négylépéses próbát közölt, amelyet a jövőben általánosan kíván használni az üzleti módszerekre és számítógépprogramokra vonatkozó szabadalmi bejelentések esetén. Ennek megfelelően a hivatal

- megfelelően elemzi az igénypontot (ami annyit jelent, hogy értelmezi a találmányt);
- azonosítja a tényleges vagy állított hozzájárulást (amelyet a találmány az emberi tudáshoz ad);
- megvizsgálja, hogy a hozzájárulás csupán kizárt tárgy területére esik-e; és ha nem esik erre a területre
- megvizsgálja, hogy a tényleges vagy állított hozzájárulás valóban műszaki jellegű-e (van-e műszaki haladás).

A hivatal ezt a próbát úgy értelmezte, hogy ha egy találmány kielégíti a harmadik követelményt, vagyis olyan területre esik, amelynek megfelelően a találmány által nyújtott hozzájárulás csupán a szabadalmazásból kizárt területre esik, nem szükséges a negyedik lépést vizsgálni.

A *Macrossan* a Lordok Házához (House of Lords) nyújtott be fellebbezést, azonban ez kinyilvánította, hogy nem foglalkozik a fellebbezéssel.

A CA ítéletében *Lord Jacob* bíró kérdések sorozatát küldte az Európai Szabadalmi Hivatalnak (ESZH), mert tisztázni kívánta az ESZH álláspontját szoftverszabadalmakkal kapcsolatban, remélve, hogy az angol bíróságok és az ESZH egységes álláspontot tudnak

majd kialakítani. Az ESZH elnöke, *Alain Pompidou* azonban nem segített. Elutasításában megállapította, hogy „jelenleg nincs kellő jogi alap az állásfoglaláshoz”. Ezt a szakemberek csalódással fogadták, mert a szoftverek és az üzleti módszerek szabadalmazásának kérdése élenként vitatott terület volt, és jelenleg is az.

A Macrossan most egy második szabadalmi bejelentés benyújtását tervezi, amelynek kapcsán a Lordok Házához kíván újra fellebbezni, mert úgy gondolja, hogy ez a bíróság azért nem foglalkozott korábbi fellebbezésével, mert várt az ESZH által adandó válaszokra, és minthogy ezek a válaszok nem érkeztek meg, meghallgathatják fellebbezését. Ez jelenleg bizonytalan és eldöntetlen kérdés.

Az üzleti módszerek és a szoftver szabadalmazhatósága kérdésének eldöntése a *Re Oneida Indian Nation's application* (Nation)-ügyben a CA 2007. május 2-án hozott döntésével folytatódik. Az Egyesült Királyság Szellemtulajdon-hivatala ugyanis a Nation fellebbezése ügyében, amelyet a hivatal szabadalmat elutasító határozata ellen nyújtott be, a fenti négylépéses próbát alkalmazta. A Nation szabadalmának tárgya „rendszer, gyártási módszer vagy eszköz egy olyan játékhoz, amelyet nem a helyszínen levő személy játszik”. Alapvetően a találmány kétlépcsős módszer fogadások lehetővé tételére. A CA a négylépéses próba alapján helybenhagyta a hivatal szabadalmat elutasító határozatát, és ismét leszögezte, hogy a negyedik lépés érdektelen, ha a találmány elvérzik a harmadik lépésen.

A Nation-ügyben a találmány megbukott a harmadik lépésnél. Az, hogy a találmány a korábbi módszerekhez viszonyítva némi műszaki haladást biztosít (a korábbi módszer egylépcsős volt), lényegtelennek bizonyult, mert csak nem szabadalmazható tárgyra vonatkozott: csupán (jóllehet új) üzleti módszer volt. Kevésbé volt világos, hogy vajon csupán számítógépprogramból állt-e. A találmány által biztosított műszaki haladás csupán az új üzleti módszer (számítógépen való) elvégzésének a hatása volt, ami az 1997. évi szabadalmi törvény 1(2) szakasza [Európai Sz. E. 52(2) szakasza] alapján ki van zárva a szabadalmazásból.

A bíróság fenntartotta a hivatal azon értelmezését, hogy a próba negyedik lépése csak arra szolgál, hogy megbizonyosodjanak a harmadik lépésen túljutó találmány műszaki jellegéről. Ez egy végső akadály, amelyen nem szükségszerűen jutnak túl azok a találmányok, amelyek kiállják a harmadik lépés próbáját.

A Nation azzal érvelt, hogy ha egy találmány műszaki jellegű hozzájárulást biztosít, vagyis kielégíti a negyedik lépés követelményét, ezt a harmadik lépés szerinti vizsgálat előtt kell fontolóra venni. A bíróság szerint azonban helyes álláspont, hogy a negyedik lépés irreleváns, ha a találmány nem jut túl a harmadik lépésen, ami akkor következik be, ha hozzájárulása műszaki jellegű, de csupán kizárt területen.

A bíróság megerősítette, hogy a próba negyedik lépése arra szolgál, hogy a harmadik lépésen túljutó találmányokra csak akkor lehessen szabadalmat kapni, ha az emberi tudáshoz való hozzájárulásuk valóban műszaki jellegű. Ha egy találmány túljut a harmadik lépésen, ez még nem jelenti azt, hogy szabadalmazható.

Egy ilyen találmánynak az emberi tudáshoz való hozzájárulása eshet a nem kizárt területre is, és így a találmány túljuthat a harmadik lépésen, azonban lehet, hogy még mindig nem nyújtja a kívánt műszaki hatást, és így megbukhat a negyedik lépésen.

A bíróság megerősítette a hivatalnak azt a gyakorlatát, hogy a negyedik lépésnek való megfelelést csak akkor vizsgálja, ha a találmány túljut a harmadik lépésen.

D) Az alább ismertetendő döntés megvilágítja a második gyógyászati alkalmazásra vonatkozó igénypontok elbírálásában az angol bíróságok és az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) gyakorlatában megmutatkozó különbséget, és felveti azt a kérdést, hogy az angol gyakorlat összeegyeztethető-e az ESZH gyakorlatával.

Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE), amelyet az Egyesült Királyságban az 1977. évi szabadalmi törvény hatályosított, megállapítja, hogyan lehet szabadalmat kapni egy ismert anyag vagy kompozíció első gyógyászati felhasználására. E téren az ESZH gyakorlatát az „Európai Szabadalmi Hivatal” címszó C) fejezetében tárgyaljuk.

Az *Actavis v. Merck*-ügyben az Actavis kérte a Merck szabadalmának a megvonását; a Merck szabadalma finaszterid felhasználására vonatkozott férfiak kopaszságának a kezelésére Propecia nevű termékkel.

A szabadalom elsőbbségi napján maga a finaszterid jól ismert volt, és a Merck Proscar tablettaként már forgalmazott finaszteridet prosztatagyulladás kezelésére. Az Actavis azt állította, hogy a Merck szabadalmára nézve újdonságrontó a Merck egy korábbi bejelentése, amely kinyilvánította bizonyos vegyületek – köztük a finaszterid – alkalmazását ilyen állapot kezelésére. A megtámadott szabadalom igénypontjai finaszterid alkalmazására vonatkoztak androgén kopaszság kezelésére, ahol a dózis sokkal kisebb volt, mint amilyenben a Proscart adagolták a korábbi Merck-bejelentés szerint. Az Actavis azt állította, hogy a szabadalom tárgya kézenfekvő is volt számos korábbi dokumentum ismeretében.

A bíró megállapította, hogy ítélezésénél köti a Fellebbezési Bíróság (Court of Appeal) *Bristol-Myers Squibb v. Baker Norton*-ügyben hozott döntése, amely előírja, hogy a svájci típusú igénypontokat olyan gyógyászati alkalmazásra kell korlátozni, amely nem csupán új, hanem találmányi jellegű is, és az újdonságnak az új második vagy további gyógyászati felhasználáson kell alapulnia.

A korábbi Merck-bejelentés fényében a megtámadott szabadalom újdonsága csupán az eltérő dózistartományon alapulhatna, hasonlóan a *Bristol-Myers*-ügy szerinti helyzethez. Ezért a bíró azon a véleményen volt, hogy a szabadalmat újdonsághiány miatt meg kellene vonni.

E megállapítás ellenére a bíró, továbbmenve, a kézenfekvőség kérdését vette fontolóra, mert felismerte, hogy a Merck valószínűleg megfellebbezné az újdonsághiányra alapozott megállapítást. A kérdést hosszan taglalva a bíró arra a következtetésre jutott, hogy a szabadalmat a technika állása nem tette kézenfekvővé.

Miként az Actavis az ügyben rámutatott, a *Bristol-Myers*-ügyben alkalmazott megközelítés ütközik az ESZH megközelítésével. A *Genentech*-döntésben ugyanis az ESZH arra a

következtetésre jutott, hogy az ESZE nem zárja ki a szabadalmazhatóság köréből az új és találmányi jellegű adagolási tartományokat.

Valószínűnek tűnik, hogy a Merck megfellebbezi majd a döntést, és így a Fellebbezési Bíróságnak alkalma lesz megfontolni, hogy saját korábbi, a *Bristol-Myers*-ügyben hozott döntését, vagy pedig az ESZH megközelítését kövesse-e.

Van egy további fejlemény, amely nem befolyásolja ugyan közvetlenül ezt az esetet, azonban befolyásolhat hasonló ügyeket a jövőben. Az ESZE korszerűsített változata, amely ESZE 2000-ként ismert, decemberben lép hatályba. Ezt Nagy-Britanniában új törvény fogja hatályba helyezni. Az új rendelkezések között található a második gyógyászati alkalmazásra vonatkozó igénypontok formájának az egyszerűsítése. Ugyanis az ilyen igénypontokat az alábbi módon lehet majd megszövegezni: „X anyag Y betegség kezelésére”, ami jóval egyszerűbb, mint a bonyolultabb svájci típusú forma. Ezért nem lesz többé szükség svájci típusú igénypontokra, ha új az ismert anyag sajátosan igényelt alkalmazása, bár a svájci típusú igénypontok továbbra is engedélyezhetőek maradnak. Az *Actavis v. Merck*-döntés fényében azonban nem világos, hogy mi képezhet ilyen új alkalmazást az angol bíróságok szemében, és hogy az ESZH azonos következtetésre fog-e jutni.

E) 2007. október 1-jétől kezdve az Egyesült Királyság Védjegyhivatala (UK Trade Marks Registry, TMR) csak abszolút lajstromozásgátló okok miatt fog elutasítani egy védjegybejelentést (például ha a védjegy nem disztinktív, vagy a termék olyan alakját képviseli, amely gazdasági értéket jelent, vagy ha a termék vagy szolgáltatás deskriptív).

A hivatal továbbra is végez majd kutatást arra nézve, hogy a védjegy nem ütközik-e korábbi angol és közösségi védjegyjogokba, és kutatási jelentést fog kiadni ugyanolyan szempontok használatával, mint a múltban, azonban változni fog az a mód, ahogyan a kutatásban kezelik a megjelöléseket; a hivatkozott megjelölések nem fognak önműködő akadályt képezni.

Először a bejelentő egy hónappal hosszabbítható két hónapos határidőt kap arra, hogy érveljen a kutatási jelentésben hivatkozott megjelölés ellen, és/vagy módosítsa az áruk vagy szolgáltatások leírását. Ha a bejelentő kielégíti az elővizsgálat, a hivatkozást törlik. Szóbeli meghallgatásra nem lesz lehetőség.

A két hónap letelte után a bejelentést meghirdetik (feltételezve, hogy a bejelentő eleget tett az abszolút lajstromozásgátló okokra alapozott kifogásoknak), függetlenül attól, hogy törölték-e az összes hivatkozott megjelölést. Ekkor a fennmaradó hivatkozások tulajdonosai kaphatnak értesítést a védjegyhivaltól. A hivatal értesítést fog küldeni minden olyan korábbi angol jog tulajdonosának, amellyel szemben fenntartották a kifogást (kivéve az olyan védjegytulajdonosokat, akik nem kívánnak értesítést kapni). Az olyan közösségi védjegy-tulajdonosoknak is fognak értesítést küldeni, akik kinyilvánították, hogy erre igényt tartanak.

Ha egy védjegy-tulajdonos értesítést kap, és úgy dönt, hogy nem szólal fel, ez belenyugvásnak minősülhet.

A védjegy hivatal úgy változtatja meg a felszólalási jogot, hogy az megfelel a közösségi védjegyrendszerben használatnak. Így kizárólag egy korábbi jog tulajdonosa szólalhat fel.

Az új törvény minden olyan védjegybejelentésre fog vonatkozni, amely 2007. október 1-jén függőben lesz. Minthogy a TMR a jelenlegi törvény alapján hat hónap határidőt ad a lajstromozást gátló relatív okokra alapozott kifogások elhárítására, egy védjegybejelentés, amelynek ügyében 2007. április 1-jén vagy azt követően adtak ki végzést, bármelyik törvény alapján vizsgálható, és a bejelentő dönti el, hogy melyik törvény alkalmazását kívánja.

A felszólalások kapcsán a régi törvény alkalmazható a 2007. október 1-jéig elfogadott ügyek esetén. Itt megjegyezzük, hogy az elfogadás a publikálás előtt történik, és így egyes ügyek kapcsán, amelyeket 2007. október 1-je után publikálnak, még a régi törvény alapján nyújtható be felszólalás. Ebben az esetben még harmadik személy jogát is fel lehet használni a felszólalás alapjaként és/vagy a használati engedélyes is benyújthat felszólalást.

Európai Szabadalmi Hivatal

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal elnöki teendőinek ellátását Alain Pompidoutól 2007. július 1-jén Alison Brimelow vette át, aki 1999-től 2003-ig az Angol Szabadalmi Hivatal elnöke volt. Ekkor nevezték ki az ESZH elnökévé, majd politikai alku eredményeként az a kompromisszumos megoldás született, hogy a hatéves elnöki periódust megosztja Pompidouval. Egy vele készített riport néhány érdekesebb megállapítását az alábbiakban foglaljuk össze.

Arra a kérdésre, hogy mi az elsődleges célja, azt válaszolta, hogy segíteni kíván a benyújtott szabadalmi bejelentések számában tapasztalható globális növekedéshez való alkalmazkodásban, és a hivatalt legalább olyan eredményessé kívánja tenni, mint amilyen a múltban volt.

A hivatal munkatársaival kapcsolatos kérdés kapcsán kitért arra, hogy tudja: a munkatársak panaszkodtak a Végrehajtó Tanácsra, amely az ESZH állományát többek között hatástalannak, túlfizetettnek és nem elég szakszerűnek minősítette. Azt is tudja, hogy az elővizsgálók annak sem örülnek, hogy a PAX-rendszer tervezett bevezetésével ellenőrizni és jutalmazni kívánják teljesítményüket. Az elővizsgálók szerint ez a rendszer túl nagy hangsúlyt helyez az engedélyezett szabadalmak mennyiségére azok minősége helyett, és arra fogja ösztönözni őket, hogy inkább engedélyezzék a szabadalmakat, és minél kevesebb bejelentést utasítsanak el. Szerinte a PAX-szal szembeni ellenállás érthető: „Sohasem dolgoztam olyan helyen, ahol a produktivitás és a teljesítmény növelésének bevezetését élénk helyeslés fogadta volna.” Ez különösen várható egy olyan szervezetben, amely multikulturális, és ennek megfelelően eltérőek a vélemények arról, hogy mi eredményezhet sikert. Szándéka folytatni az új rendszerre vonatkozó megbeszéléseket, amelyeknek a vezetőség részéről végül nagymértékben egységes elfogadáshoz és elkötelezettséghez kell vezetniük. „Ez egy kihívás, és úgy gondolom, hogy meg fogok tudni felelni neki.”

A hivatal komoly problémája az elbírálatlan bejelentések nagy száma, és egy másik komoly probléma a technika állásával, illetve az újdonságkutatással kapcsolatos. „Úgy gondo-

lom, hogy ezt egyetlen hivatal sem képes egymaga megoldani. Ezért a kutatási eredmények vonalán hatékonyabban kívánunk együttműködni a nagy hivatalokkal.” Emiatt úgy gondolja, hogy folytatni kell a háromoldalú együttműködést az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalával és a Japán Szabadalmi Hivatallal, valamint az Európai Szabadalmi Hálózat (European Patent Network, EPN) segítségével meg kell próbálni módot találni arra, hogy felhasználják az egyes tagországok által végzett kutatásokat. Ez segíthet a bejelentések elővizsgálati eljárásának felgyorsításában. „Szívesen látnám, ha mind Dél-Korea, mind Kína részt venne a kutatási eredmények cseréjére vonatkozó eljárásban. ... A három plusz három (vagyis Japán, Európa és USA plusz Dél-Korea, Japán és Kína) egyre többet tárgyal egymással, és együtt kell működniük ennek a kérdésnek a megoldásában. Szívesen látnám a kutatási jelentések megosztását, még ha nem is az én hároméves időszakom alatt” – majd hozzátette: „úgy vélem, hogy olyan rendszer felé mozdulunk el, amelyben a tényleges kutatás fontosabbá válik magánál az elővizsgálatnál, mert a kutatás alapján már lehet kereskedelmi döntést hozni, míg a vizsgálat külön kérésre végezhető el. A német használt vizsgálat például ilyen megoldásnak felel meg.”

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a kutatási munka alvállalkozóknak való kihelyezésével kapcsolatban, azt válaszolta, hogy erről nincs szó. Tavaly júniusban befejeződött egy ilyen vonatkozású munkaprogram. Harminchárom tagállam törekvése túl tág keretekhez vezetne. „Megpróbálunk hálózatként működni: van egy felhasználási tervünk, amelynek a megvalósítása folyik, és felállítottunk egy minőségi rendszert. Mindkettő konkrét eredményekhez vezet.”

Az új elnök szerint annak ellenére, hogy a politikacsinálók az európai szabadalmak elnyerésével kapcsolatos költségeket magasnak tartják, azoknak csak egy kis részét adják a hivatali illetékek. Ezért megkérdőjelezi, hogy helyes-e célul kitűzni a szabadalmazás olcsóbbá tételét, aminek a szabadalmak iránti növekvő igény lenne a következménye. „Nem látom értelmét egy olcsó szabadalmi rendszernek.” A jelenlegi rendszerben azok, akik eléggé értékelik szabadalmaikat ahhoz, hogy hajlandók legyenek húsz éven keresztül fizetni a fenntartási díjakat, dotálják azokat a bejelentőket, akiknek a szabadalmi kevésbé sikeresek, minthogy a bejelentési díjak nem fedezik a vizsgálati költségeket.

Brimelow szerint a teljes húsz év időtartamon át hatályban tartott szabadalmak száma csökken. A szabadalmak átlagos élettartama 11 év alá esett. Tudja, hogy a tagállamok nem támogatnának egy díjmelést, és nem is látja szükségét a díjszerkezet megváltoztatásának, viszont azt kívánja, hogy a hivatalnak világos díjstratégiája legyen. Bármilyen díjváltozásnak ehhez a stratégiához kell illeszkednie.

Végül szóba került az a kérdés, hogy a szoftvertárgyú találmányok vonalán egységesebb gyakorlatra lenne szükség, és hogy az angol Lord Jacob bíró felkérte a hivatal elnökét, továbbítson kérdéseket a Bővített Fellebbezési Tanácsnak, amit azonban Pompidou ez év áprilisában elutasított. Ezzel kapcsolatban Brimelow kijelentette, hogy még nem tanulmányozta az elutasításhoz vezető érveket. Megerősítette, hogy véleménye szerint a fellebbezési taná-

csokat szervezetileg függetlenné kell tenni. „Úgy vélem, hogy alaposan át kell gondolnunk, mit akarunk elérni a fellebbezési rendszerrel. ... Ezen a téren helyes válaszhoz kell jutnunk” – mondta, hangsúlyozva, hogy nagyra becsüli a tanácsok függetlenségét.

B) Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) Bővített Fellebbezési Tanácsa (BFT) 2007. június 28-án az egyesített G1/05 és G1/06 ügyben meghozta a szakmai körök által régóta várt döntését, amelyben megerősítette az ESZH megosztott bejelentések vonatkozásában követett gyakorlatát, és így lezárt egy jelentős jogbizonytalansággal járó időszakot.

A BFT-nek az alábbi kérdésekben kellett döntenie.

i) Módosítható-e egy olyan megosztott bejelentés, amelynek tárgya a bejelentés benyújtásakor tágabb volt az alapbejelentés tartalmánál?

ii) Az előzőből kiválasztott megosztott bejelentések egymást követő sorozatában („kaskádbejelentések”) szükséges-e, hogy bármelyik megosztott bejelentésben kinyilvánított anyag közvetlenül, egyértelműen és külön leszármaztatható legyen a benyújtott megelőző bejelentések kinyilvánításából?

iii) Mit lehet igényelni egy megosztott bejelentésben, és egy második generációs bejelentés igénypontjainak az első generációs megosztott bejelentés oltalmi körén belül kell-e lenniük?

A BFT döntése az alábbi megállapításokat tartalmazza.

a) A korábbi bejelentés tárgyán túlterjedő tárgyat tartalmazó kiválasztott bejelentés nem „érvénytelen”. Mint ilyen, nincs „érvénytelen” bejelentés. Egy megosztott bejelentést később ugyanúgy módosítani lehet, mint bármely egyéb bejelentést a hozzáadott anyag eltávolítása céljából, hogy eleget tegyenek az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) előírásainak. Egy európai szabadalmi bejelentés csak bizonyos formai hiányok esetén nem kaphat bejelentési napot, de ez olyasmi, ami a benyújtott iratok alapján azonnal nyilvánvaló, és nem csak később, az érdemi vizsgálat során derül ki.

b) Az ESZE fontos elve, hogy az a kérdés, hogy egy bejelentés kielégíti-e az ESZE érdemi követelményeit, a bejelentő által végül benyújtott vagy elfogadott szöveg alapján döntendő el, miután a bejelentő tudomására hozták a kifogásokat, és alkalma volt azokra megjegyzést tenni, valamint arra is, hogy módosítás útján a kifogásoknak eleget tegyen.

c) A megosztott bejelentés olyan új bejelentés, amely különálló és független az alapbejelentéstől. Ezért megengedhető, hogy a bejelentő a hozzáadott, de az alapbejelentésben ki nem nyilvánított anyagot módosítás útján eltávolítsa, függetlenül attól, hogy a korábbi bejelentés még függőben van-e vagy sem.

d) Egy megosztott bejelentést ugyanolyan módon kell kezelni és ugyanolyan követelményeket kell vele szemben támasztani, mint egy rendes bejelentés esetén.

e) Harmadik feleknek tudatában kell lenniük annak, hogy miközben egy megosztott bejelentés még függő, tartalma igénypontok tárgya lehet magában a megosztott bejelentésben vagy további megosztott bejelentésekben.

f) Megosztott bejelentések sorozatán (kaskádján) belül egy további megosztott bejelentés benyújtásakor e bejelentés tárgyát tartalmaznia kell a megelőző bejelentésnek (a közvetlenszülő-bejelentésnek). Megosztott bejelentések sorozata egy magasabb tagjának a benyújtásakor kihagyott tartalmat nem lehet újra beiktatni ebbe a tagba vagy későbbi megosztott bejelentésekbe.

g) Sem megosztott bejelentésben, sem alapbejelentésben nem lehet igényelni olyan anyagot, amelyről a bejelentő eddig az időpontig egyértelműen és végleg lemondott.

h) Olyan megosztott bejelentést be lehet nyújtani, amely azonos az alapbejelentéssel. A kettős szabadalmazás tilalma azonban kizárja az ilyen megosztott bejelentés engedélyezését ilyen alakban.

i) A BFT megerősítette, hogy az ESZE alapján nincs lehetőség az Amerikai Egyesült Államok gyakorlatában engedélyezett, részben folytatólagos (continuation-in-part) bejelentéseknek megfelelő gyakorlatra, ahol a bejelentés tárgya eltérő bejelentési napokhoz köthet. Bár az ESZE alapján egy szabadalmi bejelentés igénypontjai eltérő elsőbbségűek lehetnek, egy európai megosztott bejelentés benyújtáskor vagy jogosult az első alapbejelentés elsőbbségére (feltételezve, hogy nincs olyan tárgya, amely nem volt benne egyik megelőző bejelentésben sem, amelyből kiválasztották), vagy pedig – ha később nem módosítják – elutasítják. Nincs lehetőség arra, hogy egy megosztott bejelentésnek önálló benyújtási időpontja legyen.

A fenti pontok tartalmát összegezve a BFT döntése szerint egy olyan megosztott bejelentés, amely a korábbi bejelentés tartalmán túlterjedő anyagot tartalmaz, később érvényesen módosítható a hozzáadott anyag eltávolítása céljából, függetlenül attól, hogy a korábbi bejelentés függőben van-e vagy sem. Ha olyan megosztott bejelentést nyújtanak be, amely megegyezik az alapbejelentéssel, lehetőség van a megosztott bejelentés módosítására, vagyis a megosztott bejelentés benyújtható az alapbejelentéssel azonos formában, és később módosítható. Egymást követő megosztott bejelentések sorozata esetén bármelyik megosztott bejelentés tárgyát tartalmaznia kell az összes megelőző bejelentésnek. Új anyagot nem lehet beiktatni egy megosztott bejelentésbe.

C) Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) T 1020/03 sz. döntése a második indikációs találmányok esetén alkalmazott svájci típusú igénypontokra vonatkozik. Ilyen igénypontokat olyan országokban, így a legtöbb európai országban is szokás szövegezni, ahol az emberek vagy állatok kezelési eljárása ki van zárva a szabadalmazható találmányok köréből. A svájci típusú igénypontok általánosan elfogadott formája például a következő: „X anyag alkalmazása Y betegség kezelésére szolgáló gyógyszer gyártására”.

Az ilyen típusú igénypontot az ESZH Bővített Fellebbezési Tanácsának 5/83 sz. döntésével vezették be az európai szabadalmi gyakorlatba; ez a döntés megállapította, hogy a gyógyászati kezeléseknek a szabadalmazásból való kizárása ellenére engedélyezhetők olyan igénypontok, amelyek tárgya „egy anyag vagy egy kompozíció felhasználása egy meghatározott új és találmányi jellegű gyógyászati alkalmazásra szolgáló gyógyszer gyártására”.

A most tárgyalt döntésben a Fellebbezési Tanács megállapítja, hogy „a meghatározott új és találmányi jellegű gyógyászati alkalmazás” kifejezést nem kell úgy értelmezni, mintha az csak egy speciális betegség új kezelésére vagy betegek új csoportjának a kezelésére vonatkozna. Ehelyett a tanács leszögezi, hogy a svájci típusú igénypontok egy új és találmányi jellegű második gyógyászati alkalmazásra vonatkozhatnak, függetlenül attól, hogy ez az alkalmazás milyen részletességgel van kinyilvánítva.

A tanács véleménye szerint a „meghatározott új és találmányi jellegű gyógyászati alkalmazás” kifejezést a G 5/83 sz. döntésben csupán az ellentét hangsúlyozása érdekében használták, szembeállítva azzal a határozatlan gyógyászati alkalmazással, amely az első gyógyászati indikáció esetén engedélyezhető, és nem állítanak fel olyan korlátozásokat, mint a második gyógyászati alkalmazás esetében.

Igen figyelemre méltó módon a döntés alapját képező esetben a tanács engedélyezhetőnek tartott egy olyan igénypontot, amely krónikus betegségek kezelése esetén speciális adagolási módra (megszakított kezelés) vonatkozott általában, anélkül, hogy meghatározná egy konkrét kezelendő betegséget.

A svájci típusú igénypontok ilyen tág értelmezése mellett most lehet szabadalmi oltalmat kapni a gyógyászat területén olyan tárgyra is, amelyet korábban az ESZH gyakorlata elfogadhatatlannak tekintett.

Európai Unió

A cseh Budejovický Budvar (BB) és az amerikai egyesült államokbeli Anheuser-Busch (AB) között régóta folyó vitás ügyben az elsőfokú Európai Bíróság (European Court of First Instance, CFI) 2007. június 17-én hozott döntést, amely szerint az AB jogosult a BUDWEISER és a BUD neveket használni a 12. áruosztályba tartozó, a sörtől eltérő termékeken, így papír-árukon, ruházati és cukrászati termékeken.

A CFI döntése szerint a BB, amely sörével kapcsolatban korábban elnyerte a BUDWEISER név használati jogát, nem bizonyította, hogy forgalmát hátrányosan érintené e név használata az AB által egyéb termékeken.

Az AB üdvözölte a döntést mint annak megerősítését, hogy tulajdonosa a BUDWEISER névnek. Egyúttal visszavonta az OHIM 2007. májusi döntése ellen benyújtott fellebbezését, amely döntés elutasította a BUDWEISER és a BUD nevek használatára vonatkozó kérelmét abban az áruosztályban, amely sörre és nem alkoholos italokra vonatkozik.

Franciaország

A Francia Legfelsőbb Bíróság újabbán két ügyben is döntést hozott, amelyek a kiegészítő oltalmi tanúsítvány időtartamára és értelmezésére vonatkoznak.

a) Az amerikai Pfizer gyógyszergyártó cég számára 1985. február 20-án engedélyeztek francia szabadalmat gombaölő szerekre. Erre a termékekre a kapszulára vonatkozó első

forgalombahozatali engedélyt 1988. március 20-án, az injekálható oldatra vonatkozó második forgalombahozatali engedélyt pedig 1990. március 9-én adták meg. Ezt követően a Francia Szabadalmi Hivatal a Pfizer számára engedélyezte a két megfelelő kiegészítő oltalmi bizonylatot.

2005 áprilisában a Pfizer bitorlási keresetet indított a G Gam ellen a második oltalmi tanúsítvány alapján, amely ebben az időben még érvényben volt. Az első kiegészítő oltalmi tanúsítvány 2005. március 8-án járt le. A francia szabadalmi törvény L.611-2 szakasza szerint a kiegészítő oltalmi tanúsítvány „a vonatkozó szabadalom oltalmi idejének lejártától kezdve a forgalombahozatali engedély megadásától számított legfeljebb 17 évig érvényes”.

A Legfelsőbb Bíróság 2007. április 3-án kelt döntése hatályon kívül helyezte a Párizsi Fellebbviteli Bíróság döntését, és elutasította a Pfizer keresetét, megállapítva, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítvány által adott oltalom időtartama nem haladhatja meg a vonatkozó gyógyászati termékre vonatkozó első forgalombahozatali engedély keltétől számított 17 évet.

b) Az amerikai Chiron Corp. (Chiron) 1985. október 30-án európai szabadalmat kapott egy olyan termékre, amely lehetővé teszi vérmintákban az AIDS-vírus jelenlétének kimutatását. Miután 2001. február 7-én forgalombahozatali engedélyt kapott, a Chiron 2001. június 13-án kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadását kérte az 1768/92/EC sz. rendelet alapján.

A Francia Szabadalmi Hivatal a kérelmet elutasította, és az elutasító határozatot a Párizsi Fellebbezési Bíróság is megerősítette, mert a szóban forgó termék az Európai Bizottság (EC) rendeletének 1. szakasza szerint nem minősült „gyógyászati terméknek”.

A Legfelsőbb Bíróság 2007. április 3-án kelt döntésében fenntartotta az alsófokú bíróság döntését, megállapítva, hogy a Chiron terméke nem esik az EC-rendelet 1. szakaszának hatálya alá. Ez a szakasz ugyanis a gyógyászati terméket az alábbi módon határozza meg: „bármilyen anyag vagy anyagkombináció, amely alkalmas emberekben vagy állatokban betegségek kezelésére vagy megelőzésére, és bármely anyag vagy anyagkombináció, amely embereknek vagy állatoknak adagolható orvosi diagnózis készítése céljából”. Ezért a Chiron terméke, amely vérmintákban *in vitro* az AIDS-vírus jelenlétének kimutatására alkalmas a diagnosztikai lépésben, (i) nem rendelkezik gyógyító vagy megelőző jelleggel, és (ii) nem adagolható embereknek vagy állatoknak, és így nem elégíti ki a meghatározás diagnózisra vonatkozó részét.

Hollandia

Az AB Power Co. (Power) már éveken át használta a COOKER kifejezést forralókészülékeinek a leírására. A Peteri cég birtokosa a QUOKER védjegynek.

A Hágai Körzeti Bíróság 2007. február 6-i döntésében megállapította, hogy a cooker megnevezés nem általános kifejezés a vízforralókra, így használata a Peteri védjegyjogainak a bitorlását jelenti. Ezért a bíróság elrendelte, hogy a Power szüntesse meg e kifejezés használatát vízforraló egységekkel kapcsolatban.

Hongkong

A Hongkongi Védjegy hivatal elutasította a finn Nokia egy hangvédjegy lajstromozására irányuló kérelmét. A határozat megállapítja, hogy a hangvédjegy nem disztinktív, és nem jelzi a kereskedelmi forrást. Emellett a hangvédjegyet úgy kell a termékre felvinni, hogy az képes legyen a hang kibocsátására, és ha a Nokia nem végez a fogyasztók körében széles körű oktatást, a fogyasztó nem lesz képes a hangot védjegyként megkülönböztetni.

A határozat azt is kifogásolja, hogy a Nokia nem nyújtott be megfelelő dokumentációt annak bizonyítására, hogy a hang széles körű használat által Hongkongban megkülönböztető másodlagos jellegre tett szert.

A Nokia számára adódó bizonyítási problémák valószínűleg jelentős akadályt képeznek mások hangvédjegy lajstromozására irányuló kérelme esetén is. Bár a 2003. évi védjegyrendelet a „védjegy” meghatározásához hozzáadta a hangvédjegyeket is, még egyetlen bejelentőnek sem sikerült hangvédjegyet lajstromoztatnia.

India

A) Nemrég módosították az 1962. évi indiai vámtörvényt, aminek eredményeként megerősítették a szellemitulajdon-jogok védelmét.

Az új törvény 2007. május 8-án lépett hatályba, és lehetővé teszi, hogy egy szellemitulajdonvédelmi jog (szabadalom, minta, védjegy, földrajzi tulajdonjelző és szerzői jog) tulajdonosa az indiai vámhatóságnál bejegyeztethesse ezt a jogát, aminek alapján a vámhivatal meg fogja tiltani és fel fogja függeszteni az olyan áruk vámkezelését, amelyekről gyanítható, hogy a feljegyzett szellemitulajdon-jogokat bitorolják.

B) A madrasi Felsőbíróság (Madras High Court) az *Anji Reddy v. Hoechst Aktiengesellschaft*-ügyben megerősítette a védjegy hivatal határozatát, és megállapította, hogy a NOVIGAN és a NOVALGIN versengő védjegyek különböznek egymástól, vagyis nem következnek be a fogyasztók megtévesztése, ha a NOVIGAN védjegyet lajstromozzák.

A bíróság azt is megjegyezte, hogy egy műszakilag hozzáértő szerv határozatába egy fellegbezési fórumnak kellő súlyú indokok hiánya esetén nem kell beavatkoznia.

C) A Delhi Felsőbíróság (Delhi High Court) előtt levő védjegybitorlási ügyben a férfiruhákat forgalmazó felperes tulajdonosa volt a lajstromozott JOHN PLAYERS védjegynek, míg az alperes a megtévesztően hasonló „John Players” megjelöléssel ellátott árukat forgalmazott.

A bíróság nemcsak ideiglenes intézkedést rendelt el a felperes javára, de az alperest a perköltségeken kívül még hárommillió rúpia kártérítés fizetésére is kötelezte. A bíróság döntése arra is kitért, hogy a kártérítés mellett büntetőjogi rendszabályokat is kellene hozni az alperes ellen annak érdekében, hogy a törvényszegőket elbátortalanítsák hasonló cselekmények elkövetésétől.

Írország

A Pfizer Inc. Írországban is beperelte az indiai Ranbaxy Laboratories Ltd.-t a koleszterinszint-csökkentő Lipitorra vonatkozó szabadalmának bitorlása miatt. A bíróság megállapította, hogy a Lipitor generikus változatának forgalmazása Írországban a Pfizer szabadalmának bitorlását jelenti.

Itt megjegyezzük, hogy a Pfizer a Lipitor-ügyben számos országban indított bitorlási pert a Ranbaxy ellen. Az Ausztráliában folytatott perről ebben a számban adunk tájékoztatást.

Izrael

A Unipharm, izraeli generikusgyógyszer-gyártó cég az 5. áruosztályban kérte a ROSI védjegy lajstromozását.

ROSI a cukorbetegségre használt gyógyszerben levő „Rosiglitazon” molekula nevének a rövidítése. Az SKV Pec felszólalt a bejelentés ellen arra hivatkozva, hogy egy hatóanyag nevének a rövidítése nem lehet védjegyoltalom tárgya, annak szabadon hozzáférhetőnek kell lennie.

A védjegy hivatal helyt adott a felszólalásnak, és megállapította, hogy a ROSI szó általánosan használt a kereskedelemben a Rosiglitazon molekulát tartalmazó gyógyászati termékekkel kapcsolatban, és deskriptív jellegű, ezért nem lajstromozható.

Japán

A) A japán kormány elfogadta a szellemi tulajdon-védelmi stratégiával foglalkozó bizottsága által kidolgozott „Szellemi tulajdon-védelmi stratégiai program”-ot. A program szerint tervezik a szabadalmi bejelentések vizsgálatának meggyorsítását, és ennek keretében 2013-ig 11 hónapra kívánják csökkenteni a 2007-ben még 29 hónapos vizsgálati időtartamot.

A fenti cél eléréséhez a program fokozni kívánja műszaki szakemberek, így műszaki doktorátust szerzett szakemberek és olyan szakértők alkalmazását, akik segítik az elővizsgálók munkáját. Emellett növelni kívánják az elővizsgálók számát is.

B) Japánban 2006-ban 409 000 szabadalmi bejelentést nyújtottak be, ami az előző évhez képest 4,3%-os csökkenést jelent. Ugyanakkor a nemzetközi bejelentések száma az előző évhez képest 9%-kal növekedett. A mintabejelentések száma 2006-ban 37 000 volt, ami az előző évhez képest 6%-os csökkenésnek felel meg.

A védjegybejelentések száma 2006-ban lényegileg változatlan maradt.

A legtöbb, 4193 bejelentést 2006-ban a Matsushita Electric Industrial Co., Ltd. nyújtotta be. Ezt 2872 bejelentéssel a Toshiba Corp. és utóbbit 2602 bejelentéssel a Seiko Epson Corp. követte. A sorban a 20. a Samsung Elec. Ind. volt 920 bejelentéssel.

C) 2007. május 11-én és 12-én Honoluluban megbeszélést tartott az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala, az Európai Szabadalmi Hivatal, a Japán Szabadalmi Hivatal, a Dél-koreai Szabadalmi Hivatal és a Kínai Szabadalmi Hivatal elnöke, és a szabadalmi elővizsgálat terén azonnali együttműködésben állapodtak meg. Ez volt az öt szabadalmi hivatal vezetőinek első közös tanácskozása, amelynek során megtárgyalták a közös problémákat és azok lehetséges megoldását.

Jelenleg ennek az öt országnak a szabadalmi hivatalánál a világon évente benyújtott mintegy 1,6 millió szabadalmi bejelentés közelítőleg 70%-át vizsgálják. Emellett ezen országok bejelentéseinek 30%-át mind az öt országban benyújtják. Ezért célszerű kölcsönösen felhasználni a vizsgálati eredményeket, ami lehetővé teszi az elővizsgálati eljárás egyszerűsítését és az elővizsgálat minőségének javítását.

D) 2007. május 24-én a japán gazdasági miniszter, Akira Amari megbeszélést tartott India kereskedelmi és iparügyi miniszterével, Kamal Nath-tal, amelynek során megállapodást írtak alá Japán és India együttműködéséről a szellemi tulajdon területén.

Jemen

2007. július 2-án hatályba lépett az 1994. évi szellemitulajdon-védelmi törvény szabadalmi részének végrehajtási utasítása, amelyre szükség volt a törvény hatálybalépéséhez. Ezt megelőzően a Jemeni Szabadalmi Hivatal csupán elfogadott szabadalmi bejelentéseket, de függőben maradt azok vizsgálata, publikálása, engedélyezése és az évdíjak fizetése.

A hatályba lépett szabadalmi törvény főbb vonásai a következők.

- A szabadalmi bejelentéseket alakiságokra, újdonságra és ipari alkalmazhatóságra vizsgálják.
- A szabadalmi bejelentéseket elfogadás után publikálják a hivatali közlönyben. A publikálás napjától számított hat hónapon belül felszólalás nyújtható be.
- Az engedélyezett szabadalmak oltalmi ideje a bejelentés napjától számított 15 év.
- A bejelentés napjának évfordulóján évenként fenntartási díjat kell fizetni. A fenntartási díj befizetésére pótdíj ellenében hat hónapos türelmi időt engedélyeznek.
- A szabadalom engedélyezésének feltétele az abszolút újdonság. Nem újdonságrontó azonban a bejelentést megelőző hat hónapon belül a hivatalosan elismert nemzeti vagy nemzetközi kiállításokon való bemutatás.

A jemeni szabadalmi bejelentés követelményei:

- hitelesített meghatalmazás;
- hiteles kivonat a kereskedelmi lajstromból;
- a feltalálók által aláírt hiteles átruházási irat;
- a találmány kivonata angol és arab nyelven;
- a találmány műszaki leírása angol és arab nyelven;
- elsőbbség igénylése esetén az elsőbbségi irat hiteles másolata.

Az első öt iratot a bejelentés napjától számított 60, míg az elsőbbségi iratot a bejelentés napjától számított 90 napon belül kell benyújtani. E határidők elmulasztása esetén a bejelentést megszüntnek tekintik.

Kanada

A szabadalmi törvény végrehajtási utasításának 2007. június 2-án hatályba lépett módosítása szerint a szabadalmi bejelentések szekvencialistáját elektronikus formában kell benyújtani. Így már nincs szükség papírmásolatra.

Kína

A) Kínában 2007. január 1-jétől március 31-ig 171 500-nál több szabadalmi bejelentést nyújtottak be a három kategóriában (szabadalmak, használati minták, minták), ami az előző évhez viszonyítva 10,1%-os növekedésnek felel meg. Ugyanebben az időszakban mintegy 110 000 szabadalmi bejelentést fogadtak el, ami az előző évhez viszonyítva 46,4%-os növekedést jelent.

B) A Casio Computer Co. Ltd. (Casio) a Sanghai 1. Közbenső Népbíróságnál védjegybitorlásért beperelt két kínai céget: a Sanghai Bohai Gépkocsialkatrész-gyártó Társaságot (Bohai) és a Sanghai Lüben Kereskedelmi Társaságot (Lüben).

A Casio tulajdonosa a CASIO védjegynek (mind angol, mind kínai írásmóddal) a 12. áruosztályban. A Lüben elektromos motorkerékpárokat forgalmazott KAXIOU védjeggyel (angolul és kínaiul), amelyeket a Bohai gyártott.

A bíróság megállapította, hogy az elektromos motorkerékpárokon alkalmazott védjegy kiejtése hasonlít a CASIO védjegyéhez. Ezért elrendelte, hogy a Bohai és a Lüben szüntessék meg a bitorlást, és fizessenek 150 000 jüan, illetve 50 000 jüan kártérítést a Casiónak.

C) 2003-ban egy kínai cég lajstromoztatta a BLUE STORM (kínai írással) védjegyet, és egyidejűleg gyártani kezdett ilyen védjeggyel ellátott palackozott italokat. Az amerikai Pepsi cég Kínában széles körű kampányban kezdte népszerűsíteni ugyanezt a védjegyet. Ennek következtében a kínai védjegy tulajdonost a helyi védjegyhatóságok többször is kihallgatták, azzal gyanúsítva, hogy bitorolja a Pepsi védjegyét. Emiatt a kínai cég beperelte a Pepsit védjegybitorlásért. Zhejiang tartomány felsőbb bírósága ideiglenes intézkedéssel eltiltotta a Pepsit a BLUE STORM védjegy használatától, és hárommillió jüan kártérítés fizetésére is kötelezte.

Ez az első eset, amikor egy kínai bíróság elismeri és alkalmazza a „fordított megtévesztés” koncepcióját. Ez fordul elő, amikor a fogyasztók helytelenül hiszik, hogy egy korábbi védjegy tulajdonos termékei egy későbbi védjegyhasználatól származnak. Ez olyankor fordul elő, amikor a későbbi védjegyhasználó – itt a Pepsi – széles körű kampánnyal népszerűsíti védjegyét, amelyet más már korábban lajstromoztatott, és ezzel megtéveszti a fogyasztókat

a termékek eredetével kapcsolatban. A bíróság nem használta a „fordított megtevesztés” kifejezést, de világosan alkalmazta mint a kínai védjegy törvényben már létező fogalmat.

Közösségi szabadalom

Az IBM vitairatot tett közzé annak érdekében, hogy előmozdítsa az évtizedek óta vitatott közösségi szabadalom ügyét, amely lényegileg a nyelvi kérdések megoldatlansága miatt jutott holtpontra.

Az IBM javaslata szerint egyetlen nyelven adnák meg a szabadalmat, amely önműködően együttjárna az engedélykésztség (licences of right) megadásával. Ez a modell a szokásos szabadalmak változataként létezne. „Engedélyezéskor a bejelentő választhatna, hogy közösségi szabadalmat kíván-e kapni önműködő engedélykésztséggel, vagy pedig a meglévő, nemzeti szabadalmakhoz vezető utat kívánja használni” – mondja a vitairat.

A javasolt közösségi szabadalom nem adna lehetőséget a bitorlás bírói úton való megszüntetésére, de a szabadalomtulajdonos pénzügyi kompenzációt kaphatna, és esetleg keresztliscencia adására is mód lenne.

A vitairat szerint a javasolt megoldás segítené az ártatlan bitorlókat, mert biztosak lehetnének abban, hogy kapnak használati engedélyt, és nem kellene attól tartaniuk, hogy üzletüket megszüntetik.

Ha a felek nem tudnának megegyezni, az ügyet a bíróságok döntenék el.

A javaslatot már előterjesztették az Európai Unió és az Európai Szabadalmi Hivatal illetékesei számára, akik azt az európai szabadalmi reformmal kapcsolatos viták részeként tanulmányozzák.

Itt megjegyezzük, hogy Franciaország, Nagy-Britannia és Németország szabadalmi törvénye lehetővé teszi „licences of right” engedélyezését.

Közösségi védjegy

2006-ban rekordszámú, 77 460 védjegybejelentést nyújtottak be a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál (OHIM) Alicantéban.

A legtöbb, 13 584 bejelentés Németországból érkezett, ezt 12 699 bejelentéssel az Amerikai Egyesült Államok és 8405 bejelentéssel Nagy-Britannia követi.

Malajzia

A malajziai kormány fontos lépést tett, amikor felállította a régóta várt, szellemi tulajdonra vonatkozó speciális bíróságot (specialised IP court), amelynek segítségével különösen a Belkereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium eredményesebb harcot tud majd folytatni Malajziában a védjegyzett javak bitorlása ellen.

Németország

A) A Német Szövetségi Legfelsőbb Bíróság egy újabb döntése megállapítja, hogy ha egy szabadalom leírásában egy kiviteli alak csupán egy nagyon sajátos műszaki területen alkalmazottként van említve, ez a tény nem korlátozza az igénypontok oltalmi körét erre a szűk területre.

A szóban forgó megsemmisítési ügy tárgyát képező szabadalom egy folyadéksugárral meghajtott szövőgép ellenőrző funkciójára vonatkozott. A független igénypontok azonban általában szövőgépekre vonatkoztak, amelyekben a vetélőszálat áramló folyadéksugarakkal továbbítják. E meghatározás alá egyéb szövőszekek is esnek, amelyekben például pneumatikus úton továbbítják nem csupán a vetélőszálat, hanem a csévé is. A szabadalom igénypontjai nem tartalmaznak korlátozást a szál és a folyadék közvetlen kapcsolatára. Emellett a szabadalom leírása nem tartalmaz olyan konkrét megállapítást, hogy az oltalmi körből ki lennének zárva a nem folyadéksugarat használó szövőszekek.

A bíróság döntése megállapítja, hogy a szabadalmazhatóság értékelésekor figyelembe vehető az a technika állása is, amely a leírásban ismertetett kiviteli alakoktól eltérő műszaki területre vonatkozik ugyan, de a szabadalmi igénypontokban meghatározott tárgyhoz tartozik.

B) A Szövetségi Szabadalmi Bíróság (SZSZB, Bundespatentgericht) az Eli Lilly Olanzapin tárgyú szabadalma ügyében újdonsághiány miatt megvonta a termékigénypontokat. A döntés nem utal a feltalálói tevékenység hiányára, ezt a kérdést egyáltalán nem is tárgyalja.

Az SZSZB – ellentétben az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) által az újdonság megítélésakor alkalmazott „fényképészeti megközelítéssel” – megállapítja, hogy „egy korábban publikált dokumentumban foglalt kitanítást nem szó szerint kell figyelembe venni, mert az felölel olyan módosulatokat is, amelyek kézenfekvők egy szakember számára, gondosan olvasva inkább az általános jelentést, és nem csupán a szavakat”.

Az SZSZB szerint tehát egy újdonságrontó nyomtatványt tágan kell értelmezni, tágabban, mint az ESZH gyakorlatában.

Az SZSZB nem követte az ESZH T 158/96 sz. és T 715/03 sz. döntését, amelyekben az ESZH fellebbezési tanácsai megállapították, hogy egy második indikációs alkalmazást csak a teljes klinikai próbák befejezése után lehet kinyilvánítotttnak tekinteni, vagyis egy második gyógyászati indikáció még akkor is új, ha egy a technika állásához tartozó korábbi dokumentum az igényelt alkalmazásra vonatkozó aktivitást mutat ki, de a vizsgálatokat nem fejezték be teljesen. Az SZSZB szerint néhány egyszerű vizsgálat ismertetése már újdonságrontó. Így az Eli Lilly nem használhatta a bejelentésének elsőbbségi napján befejezett összes klinikai vizsgálatát arra, hogy találmányát elhatárolja a nem teljes vizsgálati eredményeket kinyilvánító dokumentumtól, mert az SZFB szerint egy gyógyászati indikáció kinyilvánítása akkor is újdonságrontó, ha nem támasztják alá klinikai vizsgálatok.

Itt jegyezzük meg, hogy az SZSZB döntése ellentétes az „Amerikai Egyesült Államok” címszó **B)** fejezetében tárgyalt döntéssel.

C) A Hamburgi Kerületi Bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy egy szabadalomtulajdonos megtilthatja-e olyan áruk átmeneti forgalmát, amelyek olyan országból érkeznek és olyan országba mennek, ahol a forgalmazott árut nem védi szabadalom.

Az ügy tárgyát képező, huzal nélküli elektromos berendezésekre vonatkozó európai szabadalom angol tulajdonosa pert indított egy német cég ellen, amely arra volt szakosodva, hogy Hamburg kikötőjéből a lübecki kikötőbe és onnan a Balti-tenger területére, különösen Oroszországba szállít árukat. A szabadalomtulajdonos szabadalombitorlásra hivatkozott, és ezért a kielői Fővámszolgálat visszatartotta a Kínából érkező árukat, jöllehet azokat a hamburgi szabadkikötőből megszakítatlan útvonalon szállították a lübecki kikötőbe, és onnan hajón tovább Oroszországba.

A tranzitforgalom alatt az áru vámpecséttel volt lezárva. Az angol szabadalmasnak nem volt szabadalma sem Kínában, sem Oroszországban. Ennek alapján merült fel a kérdés, hogy az áruk tranzitforgalma okozhatott-e szabadalombitorlást.

Ez a probléma jól ismert a védjegy-törvény vonatkozásában. A *Montex Holdings v. Diesel*-ügyben az Európai Bíróság (European Court of Justice, ECJ) úgy döntött, hogy egy védjegy-tulajdonos csak akkor tilthatja meg az olyan áruk tranzitforgalmát, amelyek a védjeggyel el vannak látva, és egy olyan tagállamon át szállítják őket külső tranzitforgalomban, amelyben a védjegy oltalom alatt áll, egy olyan másik tagállamba irányítva, ahol a védjegy nem áll oltalom alatt, ha az árukat egy harmadik fél kezeli, miközben az áruk külső tranzitforgalomnak vannak alávetve, ami szükségszerűen együttjár ebben a tranzittagországban való piacra helyezésükkel.

A hamburgi kerületi bíróság elutasította a szabadalmas bitorlási keresetét, mert az ECJ által a védjegyügyben hozott döntés érvelését a szabadalmi jogra alkalmazta, és a döntést arra az érvelésre alapozta, hogy ellentmondásos lenne különbséget tenni a védjegy-törvény és a szabadalmi törvény között abban a kérdésben, hogy a szállított árukat egy tagországban piacra vitték-e. Minthogy a kérdéses árukat külső tranzitforgalomban szállították, és a vámhatóság pecsétjével zárták le, a hamburgi bíróság nem látott arra vonatkozó bizonyítékot, hogy az alperes azokat a német piacon szabad mozgással szándékozott volna szállítani.

A bírósági döntés tehát egyértelműen kimondja, hogy az áruk tranzitforgalma a szabadalmi oltalom körén kívül esik, ha a szállítás olyan országból olyan országba történik, ahol az árut nem védi szabadalom.

Norvégia

Norvégia 2008. január 1-jétől kezdve előreláthatólag tagja lesz az Európai Szabadalmi Egyezménynek. A norvég parlament (Stortinget) ugyanis 2007 júniusában megszavazta az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) ratifikálását. Így Norvégia az ESZE 32. tagja lesz.

Omán

Omán a 37/2007 sz. királyi rendelettel ratifikálta az 1977. évi Budapesti Egyezményt, az 1994. évi Védjegy Egyezményt és a 2000. évi Szabadalmi Egyezményt.

Spanyolország

A) Spanyolország 2007. június 18-án letétbe helyezte az Új Növényfajták Oltalmára Vonatkozó Nemzetközi Egyezmény (UPOV) ratifikációs okmányát. Ennek megfelelően az UPOV-egyezmény Spanyolországra nézve a ratifikációs okmány letétbehelyezését követő egy hónap eltelte után, vagyis 2007. július 18-án lépett hatályba.

B) A barcelonai Fellebbezési Bíróság 2007. május 10-én ítélezett az *Interlander Patermann (Patermann) v. Josa* bitorlási ügyben.

Az ügy előzménye, hogy a felperesnek egy elektromos készülékre vonatkozó szabadalma volt, amelyet az alperes állítólag bitorolt azzal, hogy a készüléket olyan formában forgalmazta, amely abban különbözött a szabadalmazott terméktől, hogy nem tartalmazta a főigénypont tárgyi körében említett egyik jellemzőt.

A felperes szerint ez a különbség lényegtelen volt, mert az igénypont tárgyi körének egyik jellemzőjére vonatkozott; emellett a felperes azzal is érvelt, hogy a szabadalmat az ekvivalenciaelv alapján is bitorolták.

A bíróság nem fogadta el a Patermann érvelését, mert megállapította, hogy az oltalmi kör meghatározásakor az igénypont összes elemét – ideértve a tárgyi kör jellemzőit is – figyelembe kell venni. Ennek következtében a tárgyi körben szereplő műszaki jellemzőket nem lehet figyelmen kívül hagyni, mert az Európai Szabadalmi Egyezmény 29. szabálya és a spanyol szabadalmi törvény végrehajtási utasításának 7(1) szakasza szerint azok is hozzájárulnak az oltalmi kör meghatározásához. Ezért annak megállapításához, hogy fennforog-e bitorlás, az igénypont összes elemét figyelembe kell venni. Ha az állítólag bitorló termékre nem olvasható rá valamelyik igényelt jellemző (a tárgyi körből vagy a jellemző részből), nincs bitorlás.

A bíróság azt is megállapította, hogy az ekvivalenciaelv ebben az esetben nem alkalmazható, mert az igényelt elemnek az állítólag bitorló termékben nincs műszaki ekvivalense.

Ez a bírósági döntés azért érdekes, mert spanyol bíróság első ízben mondta ki, hogy egy szabadalom oltalmi körének meghatározásakor az igénypont tárgyi körét és jellemző részét egyaránt figyelembe kell venni.

Svájc

A svájci parlament felsőházát képező államtanács 2007. június 11-én jóváhagyta a szabadalmi törvénynek a parlament alsóháza által 2006. december 20-án elfogadott módosítását.

A törvénymódosítás a biotechnológiai találmányok szabadalmazására vonatkozó 98/44/EC európai irányelven alapul. A módosított törvény hatálybalépése attól függ, hogy az ügyben fognak-e népszavazást tartani, amire a svájci törvények szerint akkor kerülhet sor, ha a parlament által elfogadott törvény ellen legalább 50 000 aláírást gyűjtenek össze.

Svájcban 1997-ben a szavazók túlnyomó többsége népszavazás útján elutasított egy javaslatot, amely megtiltotta volna genetikailag módosított szervezetek forgalmazását, transzgenikus állatok létrehozását és új életformák szabadalmazását.

Az 1998. évi európai uniós irányelv lehetővé teszi iparilag alkalmazható új biológiai anyagra vonatkozó találmányok, valamint olyan eljárások szabadalmazását, amelyek biológiai anyag előállítását, kezelését vagy használatát teszik lehetővé. Nem szabadalmazhatók azonban a növény- és állatfajták, vagy a növények vagy állatok létrehozására szolgáló, lényegileg biológiai eljárások, továbbá az emberi lények klónozására szolgáló és az ember csírvonalának genetikai azonosságát módosító eljárások és az olyan találmányok, amelyek kereskedelmi kihasználása közrendbe vagy közérkölcsebe ütközik.

A módosított svájci szabadalmi törvényt sokat átvesz ezekből a rendelkezésekből, mert kimondja, hogy az emberi test nem szabadalmazható kialakulásának és fejlődésének különböző szakaszaiban, ideértve a humán embriókat. Az emberi testből elkülönített vagy egyéb módon műszaki eljárással előállított elemek azonban, amelyek hasznos célt szolgálnak, szabadalmazhatók.

A módosított svájci törvény megállapítja, hogy szabadalmazhatók a természetben előforduló teljes vagy részleges génszekvenciák, a műszaki eljárással előállított szekvenciák azonban csak akkor, ha a bejelentés leírásában részletesen ismertetik azok funkcióját.

Az emberi méltóságot vagy az élő szervezet integritását sértő találmányok nem szabadalmazhatók, sem pedig a közrendbe vagy közérkölcsebe ütköző találmányok, ideértve az ember klónozására szolgáló és az ember csírvonalának genetikai azonosságát módosító eljárásokat, valamint az emberi embriók alkalmazását ipari vagy kereskedelmi célokra.

Nem szabadalmazhatók továbbá a növény- vagy állatfajták, a növények vagy állatok előállítására szolgáló biológiai eljárások és az állatok genetikai azonosságát módosító biológiai eljárások, ha azok szenvedést okozhatnak az állatoknak anélkül, hogy bármilyen jelentős gyógyászati előnyt nyújtanának az emberek vagy az állatok számára.

Svédország

2007 júniusában a svéd parlament megszavazott egy olyan törvénytervezetet, amelynek alapján Svédország a PCT jelenlegi szabályai szerint módosítja szabadalmi törvényét. A módosított törvény 2007. július 1-jén lépett hatályba.

A törvénymódosítás legfontosabb vonása, hogy 20 hónapról 31 hónapra hosszabbította meg a nemzetközi (PCT-) bejelentések nemzeti szakaszának megindítására vonatkozó határidőt. Svédországban ugyanis a nemzeti szakasz megindításának határideje 20 hónap volt,

amit azonban meg lehetett hosszabbítani 30 hónapra, ha a bejelentő illeték ellenében kérte a szabadalmazhatóság vizsgálatát. 2007. július 1-jétől kezdve ez a határidő 31 hónapra változott, függetlenül attól, hogy a bejelentő fizet-e illetéket a szabadalmazhatóság vizsgálatáért.

Szabadalmi Együttműködési Szerződés

2006-ban 145 000-nél több nemzetközi bejelentést nyújtottak be a Szellemi Tulajdon Világszervezeténél (WIPO), ami 2005-höz képest 6,4%-os növekedést jelent.

A legtöbb, 49 555 bejelentés az USA-ból érkezett. Ezután Japán következik 26 906 és Németország 16 929 bejelentéssel. A sorban következő államok: Dél-Korea 5935, Franciaország 5902, Nagy-Britannia 5045, Hollandia 4393, Kína 3910, Svájc 3403 és Svédország 3123 bejelentéssel.

Szellemi Tulajdon Világszervezete

A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) jelentése szerint 2006-ban a WIPO-hoz 36 471 védjegybejelentés érkezett, ami 2005-höz viszonyítva 8,6%-os növekedésnek felel meg. A 36 471 bejelentésből 23 916 bejelentés érkezett az Európai Unió tagállamaiból. A legtöbb bejelentést (6552) Németország nyújtotta be, ezután Franciaország (3896), majd az Amerikai Egyesült Államok (3148) következik.

Tajvan

A) 2007. április 14-én a Tajvani Szellemitulajdon-védelmi Hivatal hirdetményt tett közzé, amely szerint a szabadalmi és a használatiminta-bejelentések rajzain nem lehet szövegbeírást alkalmazni, kivéve azokat az eseteket, amikor ez elkerülhetetlenül szükséges. Azt a kérdést, hogy a rajzon alkalmazott szöveg szükséges-e, a szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálata során kell eldönteni.

B) Egy Wang nevű tajvani hölgyet, aki ruházati boltot vezetett, bepereltek védjegybitorlásért, mert a „momo co” nevet (amely kínai nyelven „egy őszibarack”-ot jelent) alkalmazta üzletének cégtábláján és árucsomagolásra használt tasakjain. A Tajpei-i Körzeti Bíróság bírója azonban a keresetet az alábbi okok miatt elutasította.

A „momoco” név jól ismert a tajvani fogyasztók számára, és a felperes 2002 októberében lajstromoztatta a MOMOCO védjegyet.

A bírósági döntés szerint bár Miss Wang a „momo co” jelzést használta cégtábláján, csomagolóeszközein és üzleti kártyáin, azonban külön írva a „momo” és a „co” szavakat. Ennek ellenére valószínű, hogy ez a kereskedelmi név megtévesztheti az átlagos fogyasztókat, mert azt hihetik, hogy az ilyen nevű cégtől származó áruk ugyanabból a ruhaüzletből származnak, mint a MOMOCO védjegyű áruk.

A bíróság azonban azt is megállapította, hogy Miss Wang 2002-ben nyitotta üzletét Tajpei megyében „MOMO.CO” üzletnévvel, és ezt „momo co”-ra változtatta, amikor üzletét Tajpei városba helyezte át. Miss Wang a „momo co” jelzést csupán üzletének nevéként szándékszik használni, nem pedig védjegyként, és nem árusított „momo co” védjegyű ruházati termékeket. Emellett semmi nem bizonyítja, hogy Miss Wang rosszhiszeműen próbálta volna használni más védjegyét. Ezért a bíróság ártatlannak találta, és elutasította a bitorlási keresetet.

C) Az angol De Beers (DB) védjegyként lajstromoztatta az A DIAMOND IS FOREVER (Egy gyémánt örök) mondást. A Taipei Ékszerészek Társasága (TÉT) fellebbezett e döntés ellen a Legfelsőbb Adminisztratív Bírósághoz, amely azonban elutasította a fellebbezést, és így a védjegyet lajstromozták.

A védjeggyel kapcsolatos vita alapvetően arra volt visszavezethető, hogy a TÉT már korábban használta az „A gyémántok örökké tartanak és generációról generációra öröklődhetnek” mondást. Ezért szerintük a De Beers szlogenjének lajstromozása ütközik a tajvani védjegy törvénybe.

A Legfelsőbb Adminisztratív Bíróság szerint az „Egy De Beers-gyémánt örök” szlogen kínai fordítása a Dél-Afrikában és Írországban lajstromozott A DIAMOND IS FOREVER DE BEERS védjegyre vezethető vissza, és nem azt jelenti, mint amit az „A gyémántok örökké tartanak és generációról generációra öröklődhetnek” kínai kifejezés, viszont a De Beers elődjét képező dél-afrikai „Degence” cég ezt a mondást Tajvanon már 1990 októbere óta használja, és arra 1998 márciusában be is nyújtott lajstromozási kérelmet a Tajvani Szellemtulajdonvédelmi Hivatalnál.

A bíró szerint az „A gyémántok örökké tartanak és generációról generációra öröklődhetnek” kínai kifejezés a latin betűkkel írt „De Beers” kifejezéssel kombinálva ennek a szlogennek megkülönböztető jelleget kölcsönöz, ami az átlagos fogyasztót segíti abban, hogy könnyen azonosítsa a forrást. Ezért a bíróság úgy döntött, hogy a De Beers szlogene lajstromozható, és elutasította a hazai ékszerészek által benyújtott fellebbezést.

Törökország

A) A török kormány 2007. február 17-én letétbe helyezte az új növényfajták oltalmára vonatkozó UPOV-egyezmény ratifikációs okmányát. Így ez a nemzetközi egyezmény Törökországra nézve 2007. március 17-én lépett hatályba.

B) A Ferrero SpA a 30. áruosztályban háromdimenziós védjegyként kérte lajstromozni Ferrero Rocher elnevezésű csokoládétermékeinek csomagolását. E kérelmet a Török Szellemtulajdonvédelmi Intézet elutasította, de az ankarai Szellemtulajdonvédelmi Bíróság a lajstromozási kérelemnek helyt adott. Ez ellen az intézet nyújtott be fellebbezést a Török Fellebbezési Bíróságnál, amelyet azonban ez a bíróság is elutasított.